

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Poliográf

XVI. évfolyam 6. szám 2007. február 22.

EMLÉKEZTETŐ az Iskolatanács 2007. február 13-i üléséről

Jelen voltak:

Osztály:	Szülők:	Diákok:
NEON	Trafikantné Halmos Júlia	Ulbert Zsófia
Poligon	Melegh Mónika	Fekete Dorottya
ADSL	–	Muhi Zsófia
TiBor	–	Filák Szilvia
GamMa	Szecső Tünde	Csákány Dorottya
Non-stop	–	–
ALL-GO	Roder Tünde	Kovács Nóra
euFóriA	D. Barabás Mária	–
e-GYIK	–	–
KARMA	–	–
(P)Olympos	Andrasev Brigi	–
M&Ms	–	Krudy Norbert
JaM	Gedeon Andor	–
NeveNincs	Farkas Éva	–
ALfonZOO	Sipos Anna	Balogh Dávid
Kabaré	–	–
AzBest	–	–
MarcoPoli	–	–
First Class	–	–
Tour-mix	–	–
Tanerők:	Jakab Judit, Molnár Lajos, Szász Kata	
Vendég:		

Napirend:

1. Fontos információk
2. Azon ügyek megbeszélése, amelyekre az IT megbízást adott
3. Diák érdekképviselettel kapcsolatos gondolatok megvitatása
4. Andrasev Brigi javaslatai
5. Élsportolókkal kapcsolatos beadvány

1. Mivel a Politechnikumban nincs Iskolaszék, így annak kötelmeit az IT végzi. Ilyen az érettségi vizsgák idejének tudomásulvétele. Ezért Molnár Lajos ismerteti az idej érettségi időpontokat, melyek a következők:

2007. június 20-21-22. AzBest és Kabaré

2007. június 25-26-27. ALfonZOO és a 14.évfolyam záróvizsgái

Az előrehozott, a szintemelő és -javító érettségi időpontját még nem lehet tudni, de igyekeznek a későbbi időpontra tenni, hogy az utolsó tanítási nap után még legyen elég felkészülési idő.

2. a/ Szász Kata elmondja, hogy a természetismeret teremben lévő

padok ügyében a gondnok és a munkacsoport vezetőjével együtt a szétesés és lyuk problémáját sikerült kiküszöbölni, de a diákok a nem természetismereti órák esetében nem tartják megoldottnak a problémát, ezért a továbbiakban még foglalkoznak az üggyel.

b/ Az úszás problémájára a munkacsoport vezetőjétől nem érkezett válasz egyéb elfoglaltságai miatt (szalagavató, pályázatok), de hamarosan pótolja Fekete Ádám órarendkészítővel egyeztetve. Az ADSL képviselője elmondja, hogy osztályon belül sikerült megoldani a feszültségeket, és Sáfrán Kati osztályfőnök vállalta, hogy eljár az osztállyal az úszásra lelki támaszt adni. Ez sokat segít.

c/ A szülői értekezletek ideje február-március hónap, így a szülők körében végzendő közvélemény-kutatás eredményeire az új értékelési rendszerrel kapcsolatban legközelebb térünk majd vissza.

Csürke Ibolya válasza szerint az AROMO programba a következő tanévben már minden érintett (diák, szülő) beletekinthet, és követheti a saját osztályzatait, hiányzásait, késéseit – ha a képviselőtestület támogatja ezt a jogot.

d/ A diákok és a szülők hozzáférése a döntéstárhoz egy hónapon belül megoldódik – üzente Kalina Yvette az IT-nek.

3. Levezető elnökünk, Fekete Éva arra kérte a diák IT képviselőket, hogy nevezzék meg a szeptemberi IT-n összegyűjtött diák érdekképviseleti fórumok közül, melyek a legfontosabbak, legelterjedtebbek, leg-hathatósabbak a Politechnikumban. Ezek – a diákok szerint – az IT, a tantárgyfelelősi rendszer, az IB, az osztályidő, a tanári értékelés, az „arcból arcba” és a pszicho-pedagógus / iskolapszichológus szolgálata. Ezután az elnök azt kérte, hogy a három oldal (tanár-szülő-diák) külön-külön gondolkodjon el, hogy miben tud segíteni a diákok érdekeinek képviseletében, illetve hogy melyik fórum nem működik jól, vagy melyiken kellene változtatni.

IT: a diákok szerint probléma, hogy a diákképviselők nem járnak el az IT-re és így kevés a szavazatuk. Igyekeznek egymást buzdítani a részvételre. A szülők felajánlják az együttműködésüket az IT-diákoknak, hogy mit kommunikáljanak az osztály felé, és az email elérhetőségüket közzéteszik a könnyebb és személyesebb kommunikáció végett. Felmerül, hogy jobb lenne páros diákképviselőt – külön-külön szavazati joggal – választani (ahogy az osztályfőnökök is párban vannak), hogy egyikük biztosan el tudjon jönni, de egyrészt ehhez SZMSZ-t kellene módosítani, másrészt nehéz felvenni a fonalat az előbbi IT-n elhangzottakkal, és felmerült a felelősség tologatása is. Tanári oldalról felajánlják, hogy a Huhogás előtt a diákok érdekeit úgy képviselik, mint ahogy azt a diákok tennék, és szükség esetén meghívják a problémás esetek szereplőit.

Tantárgyfelelősi rendszer: a diákok inkább „arcból arcba” szeretik személyes problémáikat az érintett tanárral megbeszélni, nem tartják szükségesnek egy harmadik diák bevonását. A tanárok segítik a Huhogás felé egy-egy probléma közvetítését. A szülők egy instruktori rendszer bevezetését javasolták, amely abból áll, hogy egy felsős diák bevezeti az új diákokat az iskolai intézményi rendszerbe, elmagyarázzák a lehetőségeket. A gólyatáborban elkezdődött egy ilyen megoldás, ennek megerősítése fontos.

IB: a diákok fontosnak tartják annak a lehetőségét, hogy diák diákot is feljelenthessen, a tanárok pedig segítik a diákot, hogy indokolt esetben tanárt is az IB elé vigyen és ez ne járjon retorzióval. A szülők fontosnak tartják, hogy az eseteket jobban kommunikálják és a diákokat (gyerekeiket) rávegyék, hogy részt vegyenek társaik tárgyalásain.

Osztályidő: a diákok azt szeretnék elérni, hogy az osztályfőnökök töltsék ki az osztályidőt, vagy téma híján engedjék el a diákokat előbb az óráról. A tanárok segítik az információ-áramoltatást, A szülők pedig felajánlják, hogy szükség esetén személyesen, az osztályfőnököktől függetlenül részt vesznek az osztályidőn, és akár az osztály, akár az IT-diák az IT-szülő segítségét kérheti, ha

szükségük van egy „semleges erő” bevonására.

Tanári értékelés: a diákok azt kérik, hogy maradjon meg és legyen sűrűbb, kevés az évi két alkalom. A tanárok felajánlják, hogy tanúként támogatják a diákokat a tanári számonkérésben, esetleges feszültségek oldására és lehetséges „megtorlás” elkerülése végett is. A szülők felajánlják, hogy megtanítják a gyerekeket helyesen visszajelezni, pl. az Évkönyvben is.

Arcból arcba: a diákok szerint jól működik, a tanárok az intézményes rendszer fontosságát hangsúlyozzák, és segítik a diákokat a helyes formák megtalálásában.

Pszicho-pedagógus és iskolapszichológus: a diákok jelzik, hogy egyértelmű titoktartásra van igény. A szülők szerint nincs jól kommunikálva ez a szolgáltatás.

Az IT kéri a diákokat, hogy a következő IT-re gondolják át, pontosan mit várnak ettől a szolgáltatástól, hogyan gondolják annak jobb működését, és ha szükség van, hívják meg az érintetteket.

Idő hiányában a 4. napirendi pontot a következő IT-re halasztják azzal a kéréssel, hogy az IT levelező rendszerében kezdődjön el egy előzetes megbeszélés a Dolgozatinfo, illetve az osztályzatok, késések, igazolatlan órák neten való elérhetőségéről, a diákok személyes regisztrációja után, hogy letisztultabban, kevesebb időt igényelve tudjunk a felvetéssel foglalkozni.

Az 5. napirendi ponthoz Szász Kata elmondja, hogy továbbították a munkacsoport vezetőjéhez a beadványt, mely arról szól, hogy az élsportoló tanulókat mentsék fel a testkultúraóra alól, mert egy-egy esetleges sérülés hónapokra visszavetheti az élsportolót, súlyosabb esetben kettévághatja a pályafutásukat.

A következő IT 2007. március 20-án lesz a diák oldal levelezésével, addig is jó sielést és pihenést kívánunk a szünetre!

2007. február 13.

Andrasev Brigitta, szülő

ISKOLABÍRÓSÁGI HATÁROZATOK

Egy JaM és egy NeveNincs osztályos tanuló fellebbezési ügye

Időpont: 2007. január 16.

Bírók: Benkóné Molnár Brigitta (szülő), Pálos Kata (Gamma, diák), Marosvári Péter (tanár)

Résztevők: fellebbezést benyújtók, Adorján András (JaM, osztályfőnök), Szász Kata és Mihók Viktória (NN, osztályfőnökök), egyik fellebbező édesapja, másik fellebbező testvére, érintett tanárok (Szabó László, Kálmán Domokos, Anda Tamás), érdeklődő diákok és tanárok.

Előzmények: Az iskolabíróság 2006.12.11-i határozatában mindkét fellebbező diákot kizárás fegyelmi büntetéssel sújtotta hálózati azonosítóval való visszaélés, illetve tanáraik emberi méltóságának megsértése miatt.

A két diák – nem vitatva az elsőfokú eljárás szabályosságát – a kiszabott büntetés enyhítése érdekében adott be fellebbezést. Ebben elismerik, hogy mindabban vétkesek, amit az elsőfokú tárgyalás során terhükre felrótak, és nem vitatják, hogy szükségük van egy „megtisztulási folyamatra” ahhoz, hogy kellő helyi érteken kezeljék cselekedetüket ők maguk és a Poli minden polgára is. Szerintük ez a folyamat csak az iskola falai között maradva lehet eredményes és tanulságos, csak így bizonyíthatják (és ezt bizonyítani is akarják), hogy a cselekedetük miatt róluk most kialakult kép hamis, valójában ők nem ilyenek (ennek érdekében cselekedtek is, a megsértett tanárokkal tisztázó/bocsánatkérő beszélgetést folytattak, a decemberi

ban cikket jelentettek meg). Tehát teikért vállalják a büntetést és bűnhődést, de mindezt a Poliban szeretnék megélni.

Tárgyalás: A fellebbezés szabályszerű, a kiszabott határidőn belül került benyújtásra.

A tanár iskolabíró felolvasta a fellebbezést, amelyet a fellebbezést benyújtók nem kívántak kiegészíteni.

A hozzászólások sorában először Szabó László (tanár) az Iskolabírószághoz fordult a neki írt email szövegének felolvasását (nyilvánosságra hozását) kérve. Kérését azzal indokolta, hogy szerinte sok iskolapolgárnak fogalma sincs arról, milyen tartalmú levelet írt neki a két felleb-

bező diák (ezt saját osztályának példája is alátámasztja). Sokan azt hiszik, csak valami „csipkelődő” szövegről (pl. „öreganyád térdekalácsa”) van szó. A kérést a tanárbíró el-lenezte mondván, az email obszcén kifejezéseket tartalmaz, és ezeket nem tartja helyénvalónak szó szerint idézni. A tanárbíró szerint a kérés visszautasítása mindenki számára egyértelművé teheti a Poliban, hogy igen durva hangnemű, megalázó levélről van szó. Ezt nem kell jobban árnyalni, nem ad lényeges információt az obszcén szavak tényleges megismerése.

Szabó László (tanár) vitatta a diákok fellebbezésének azon kitételét, hogy az elsőfokú tárgyaláson „a kialakult feszült légkörben a két diák úgymond sarokba szorult, nem tudták kellően érzékeltetni az elsőfokú bírósággal, hogy nem sablonos a védekezésük, valóban fontos nekik az iskola”. Szerinte mindenki szabadon elmondhatta érveit, a feszült légkör pedig az ügy súlyosságával volt magyarázható. Elmondta, hogy az elsőfokú tárgyalás óta a két diák szeretett volna vele is „tisztázó/bocsánatkérő” beszélgetést folytatni, de ő ettől mindeddig elzárkózott, mert emberi méltóságában mélyen megalázottnak érzi magát.

Szász Kata szerint felnőttet és diákot egyaránt próbára tevő helyzet alakult ki. Iskolánkban természetesen nagyrészt a diákok emberi méltóságával foglalkozunk, s közben egyesek megfélemlenek arról, hogy a tanárnak is „kijár” emberi méltóságának tiszteletben tartása. Ez az eset megmutathatja, tudunk-e (s ha igen, akkor hogyan) súlyos hibákat helyrehozni (nem csak „Canossa-járás”-sal). A jelen üggyel kapcsolatos jövőbeni cselekedeteink nemcsak a két diáknak szólnak, hanem mindenkinek üzenhetnek a megbocsátásról, a megbocsátani tudásról, a hibák elemzésének módjáról. Fontos, hogy a megbocsátás tényének kommunikációja olyan legyen, amelyben a megbocsátás nem a gyengeség jeleként tűnik fel, hanem a konfliktus kezelésében hasznos cselekedetként. Szerinte a feszültség jellemző volt az elsőfokú tárgyaláson, az mintegy „rátelepedett” a bíróságra is.

Az elsőfokú tárgyaláson történekkal kapcsolatban a JaM osztályos fellebbező elmondta, hogy

szerinte „a védekezési forma lett elítélve”, nem vette figyelembe a bíróság a tárgyalásig megtörtént bocsánatkéréseket.

A NeveNincs osztályos fellebbező úgy érzi, hogy a betegsége miatt nem jött létre a tisztázó beszélgetés Szabó Lászlóval; Szabó László azonban megerősítette, hogy nem akart ilyen beszélgetést, mert a diákok tudatában voltak cselekedetüknek, szándékosan követték el azt (ellene).

Anda Tamás (Csoncsi) szerint nem értették meg a diákok, hogy ebben az iskolában is érvényes a szabály, mely szerint amit diákok egymás közt megengedhetnek egymásnak (következmények nélkül), ugyanazt nem biztos, hogy felnőttekkel szemben is megengedhetik maguknak.

Mihók Viktória szerint az elsőfokú tárgyaláson más is felmerült, nem csak a tények; szerinte azon a tárgyaláson érzékelték először a diákok tettük súlyát. A másodfokú bíróság figyelmébe ajánlja, hogy mi történt az előző tárgyalás óta, továbbá szerinte a jelen fellebbezés nem a diákok ártatlanságát akarja elismertetni, csupán az első fokon hozott ítélet súlyossága ellen emel szót.

A továbbiakban a cselekedet technikai és „netikai” vonatkozásairól esett szó. Új információ ebben a témában nem vált ismertté.

A JaM osztályos fellebbező édesapja szerint a két diák csak „élt a lehetőséggel”, ami azért adódott, mert valaki nem jelentkezett ki az ominózus számítógépről. Ezzel a kijelentéssel Kálmán Domokos vitába szállt mondván, inkább visszaélés történt. Olyan ez, mintha az őrizetlenül maradt iskolai büfébe tévedvén a linzerek fizetség nélküli fosztogatásába kezdenék, „élvén a lehetőséggel” – mondta.

A tanárbíró szerint a fellebbezés elbírálásakor két eset lehetséges. Az elsőfokú határozat végrehajtása az egyszerűbb (végleges) megoldás, míg a határozat megváltoztatása több súlyos, megoldandó problémát is felvet, amelyekről már a tárgyalás folyamán is képet kaphattunk (tanárok emberi méltóságán esett csorba kiköszörülése, a megbélyegzettség érzésének megszüntetése, a megbocsátás kommunikációja, üzenete a polis társadalom felé, a jövőbeli együttműködés sértettek és a „tettesek” között, stb.). A bíró kérdésére a fellebbezést benyújtó diákok megerősítették, készek mindenki előtt vállalni tettüket, beszélgetéseket folytatnának a

diákokkal, érintettekkel, akár iskolai fórumon is. Mindent elkövetnek, hogy helyrehozzák a becsületben esett károkat, letöröljék a „bélyegeket”.

A tárgyalás további szakaszában a hozzászólók részben visszautaltak az elsőfokú tárgyalásra, részben az elkövetett tett üzenetével, részben a diákok Poliban maradásának lehetőségével foglalkoztak.

Kálmán Domokos: az elsőfokú tárgyalás feszült légköre abból adódott, hogy a két diák nem mérte fel tettének súlyát, ezért érezte úgy, hogy „nekik estek a tanárok”. Ugyanakkor úgy látja, hogy az eltelt idő változást hozott, mostanra érzi a két diák a tett súlyát. Kéri a bíróságot, hogy olyan döntést hozzon, amely az iskolai közösség javát szolgálja.

Szabó László (tanár): Ha marad a két diák, akkor az emberi tényezők miatt nehéz helyzet alakulhat ki. Ismét nehezményezte, hogy az elsőfokú tárgyaláson el nem hangzottak (az email tartalmának nem ismertetése) miatt a saját osztályába járó diákjai szinte vádlotként tekintenek rá, mert azt gondolják, eltulozza az ügy jelentőségét.

Anda Tamás (Csoncsi): Minden csoda három napig tart. Fontos, hogy megjelent a megbánás a fiúkban, jó úton haladnak.

Adorján András: Nehéz a helyzete, mert kettős minőségben szól (sértettként és osztályfőnként). Igen fontos annak hangsúlyozása, hogy ilyet nem lehet tenni. Fellebbező diákja az elmúlt négy évben „problémamentes” volt, ez mellette szól, ugyanakkor, ha maradhat a két diák, annak üzenete van a többi polis felé.

Szász Kata: Ha maradhat a két diák, akkor fontos lenne, hogy beszéljenek arról, milyen az, amikor a „bűnükkel” szembesülnek.

A bűnösnek bűnhődnie kell, de nem szabad csupán az elkövetett vétség alapján végleges ítéletet mondani egy emberről, hiszen későbbi cselekedetei lényegesen módosíthatnak a kezdeti személyiségképen (lásd pl. Bajcsy-Zsilinszky Endre életútja).

Kálmán Domokos: Meggyőztek arról, hogy viccnek szánták tettüket.

Szabó László (tanár): Aggályos a két diák maradása több szempontból is: egyrészt azt üzeni, hogy a Poliban ezt is meg lehet tenni (precedens), itt nem számít bűnnek az ilyen fajta cselekedet; másrészt megbélyegzetté teheti azokat

a tanárokat, akik ellen tettüket elkövették, hiszen nem tudták megvédeni magukat az emberi méltóságukat megtipró diákokkal szemben. Pálos Kata (diákbíró): A diáktársakkal folytatott beszélgetések alapján úgy látja, nem kell attól tartani, hogy a polis diákok azt gondolják, szabad ilyen tetteket elkövetni a Poliban. A megbélyegzettség érzését azonban ő is aggályosnak gondolja.

Marácz Fanni (JaM) a diákok maradása mellett emelt szót.

Az Iskolabíróság ezután határozathozatalra visszavonult.

Határozat: A másodfokon eljáró bíróság mindkét fellebbezést benyújtó diák esetében helybenhagyja az elsőfokú bíróság határozatában kiszabott büntetési fokozatot (kizárás az iskolából), de annak végrehajtását a következőkben részletezett módon és feltételekkel, meghatározott időpontig felfüggeszti.

- 2007. február 28-ig a fellebbezést benyújtó két tanuló köteles iskolagyűlést szervezni.
- Az iskolagyűlésen a politechnikumi közösség elé állva, élőszóban (hangosítás megoldásával) el kell mondaniuk mit tettek, hogyan és kiket sértettek meg emberi méltóságukban (nem hallgathatják el a levelek hangnemét, a „személyre szabott” megbánási szándékot, az obszcenitás tényét sem).
- Értékelniük kell cselekedetüket abból a szempontból is, hogyan egyeztethető össze tettük a Politechnikum szellemiségével.
- Bocsánatot kell kérniük az érintett tanároktól és az egész politechnikumi közösségtől.
- Beszélniük kell arról, milyen tanulságokkal szolgált ez az ügy számukra.

Az iskolagyűlésen a jelen felállásban működő Iskolabíróság is részt vesz, és a gyűlés utáni ülésén értékeli az ott történeteket.

- Amennyiben a bíróság úgy ítéli meg, hogy az iskolagyűlésen történtek garanciát szolgáltatnak arra nézve, hogy a politechnikumi diákok nem precedensként, Poliban lehetséges cselekedetként értékelik a két diák tettét,

továbbá helyreállítják az emberi méltóságukban megsértett tanárok – diákok előtti – becsületét, akkor a felfüggesztés hatályát kiterjeszti a két diák politechnikumi középiskolai tanulmányainak végéig (12. évfolyam végéig). Ebben az esetben a felfüggesztett kizárás fegyelmi büntetés priuszként figyelembe vehető minden „komolyabb” iskolabíróági tárgyalást előidéző esetben (a bíróság joga az eset minősítése, de pl. az automatizmus alapján Iskolabíróság elé kerülés nem számít komolyabb esetnek, hacsak nem ismétlődő esetről van szó).

- Amennyiben az iskolagyűlés után a bíróság úgy ítéli meg, hogy a fentebb részletezetteknek a két diák az iskolagyűlésen nem tett maradéktalanul eleget (akár tartalmi, akár formai okból, vagy nem látja azt kellően hatékonynak a tanulságok levonását, emberi méltóság helyreállítását illetően, akkor az elsőfokú határozat 2007. március 1-jei hatállyal történő végrehajtását rendeli el, azaz a két diákot e naptól kezdve kizárja az iskolából.

A bírósági ülésről jegyzőkönyv készül, a bíróság döntését határozat formájában, írásban hozza az érintettek tudomására. A jegyzőkönyvet és határozatot a jelen tárgyalás dokumentumaihoz kell csatolni.

Az Iskolabíróság határozata ellen a kézhezvételtől számított 15 naptári napon belül az Iskolafenntartónál lehet fellebbezni.

Indoklás: A bíróság nem talált olyan körülményt, amely az elsőfokú határozatban kiszabott büntetési fokozatot enyhítené. A fellebbezésben leírtak, az előzetes tájékozódás alapján megismert körülmények és vélemények, a tárgyaláson elhangzottak alapján úgy gondolja, hogy kihasználja azt a lehetőséget, amely az Iskolabíróság és a polgári bíróság közötti különbségben rejlik – az előbbi javára. Nevezetesen a politechnikumi Iskolabíróság szervezeti szabályzatában is rögzített joga, hogy döntését pedagógiai megfontolások erőteljesen befolyásolhassák. Jelen esetben is csupán ez vezetett a korábbi határozat végrehajtásának – pedagógiai célzatú – felfüggesztéséhez.

A bíróság úgy gondolja, hogy az azonnali kizárás is kellő pedagógiai hatással bírna („bűn” és büntetés arányban állnak egymással), ám az ügy tanulságait, közösségre gyakorolt (építő jellegű)

hatását illetően, továbbá a vétkesek személyiségfejlődése szempontjából több haszonnal járhat a sokkal nehezebb, ámde több pozitív hatással biztató konfliktuskezelési módszer. Mindez találkozhat a vétkesek és a sértettek többségének véleményével is.

Természetesen ez az út csak akkor járható, ha a politechnikumi közösség profitál az ügyből, ha eljut az üzenet az érintettekhez, ha sem a sértett, sem a vétkes nem marad megbélyegzett.

Ennek érdekében a bíróság a vétkesek „arccal is vállalt”, nyilvános megjelenését látja az utolsó olyan lehetőségnek, amely garanciát szolgáltat arra, hogy a Politechnikum közössége, diákok és tanárok egyaránt, morális értelemben megerősödve kerüljenek ki a példa nélkül álló, mindenkit megrázó ügyből.

2007. január 16.

Az Iskolabíróság nevében,
Dr. Marosvári Péter tanárbíró

Három 7. évfolyamos tanuló szándékos rongálás és veszélyeztetés ügye

Tárgyalás napja: 2007. január 17.

Jelen van a három panaszolt diák és Veres Gábor természetismeret tanár mint panaszos.

Résztevők: Az egyik osztály osztályfőnöke, a másik osztály két osztályfőnöke, két panaszolt édesanyja, az évfolyamból érdeklődők.

Előzmények: A három panaszoltat Veres Gábor természetismeret tanárjuk jelentette fel, mivel 2006. december 19-én a laborteremben, természetismeret-óra alatt szándékosan összetörtek több üveg kémcsövet. Ezek egy részét a padlóra helyezték és ráléptek, illetve mások elé dobták úgy, hogy osztálytársaik óvatlanul rálépjenek. Gábor óra közben észlelte a problémát és fi-

gyelmezte az ekkor még nem ismert elkövetőket, hogy fejezzék be a rongálást. Majd az óra végén kérte, hogy az elkövetők söpörjék össze a szilánkokat. Ekkor csak az egyik panaszolt jelentkezett önként, aki a szilánkok egy részét összesöpörte. Később kiderült, hogy a takarítást csak felületesen végezte el, sok helyen szétszóródva rengeteg szilánk maradt még hátra. Becslés szerint 10 db kémcső tört össze, ezek értéke 1500 Ft. A feljelentésben Veres Gábor felhívta a figyelmet arra, hogy a nagyobbik probléma az éles szilánkok okozta balesetveszély és a laborgyakorlatok általános kockázati szintjének emelkedése mindaddig, amíg az elkövetők nem hagynak fel szándékos és felelőtlen rongálásaikkal, társaik és önmaguk veszélyeztetésével.

Tárgyalás: Az Iskolabíróság elnöke részletesen ismertette a feljelentést. A panaszoltak a panaszban foglaltakat lényegében elismerték. Ezután további kiegészítéssel éltek. Ezek szerint ők hárman hét darab kémcsövet törtek össze, a többit mások. Az óra végén egy másik panaszolt is önként takarított.

Veres Gábor hozzászólásában elmondta, hogy az első laborórán a tanulók részletes felvilágosítást, útmutatást kaptak, melyben kitért az ilyen extrém helyzetekben előforduló balesetveszélyes helyzetekre, illetve arra, hogyan kell a tanári utasítás mentén ténykedni. A diákok ezeket az utasításokat több ponton figyelmen kívül hagyták. Kiderült, hogy volt, aki az asztal széléhez ütvé törte szét az üvegeket. Az így nagy területen szétrobbanó, sokszor szabad szemmel nem vagy alig látható üvegszilánkok mindenki számára balesetveszélyesek. Gábor nehezményezte, hogy az eset után két panaszolt csak felületesen takarított el maga után, a harmadik nem is érezte dolgának és kibújt a munka alól. Két panaszolt a téli szünet után elnézést kért Gábortól, a harmadik a kár megtérítését ajánlotta fel.

Nagy Ilona elmondta, hogy elítéli a tanulók tettét, veszélyes a szabályok közül való kilépés.

Arra kéri a bíróságot, hogy ne zárja le az ügyet a három bepanaszolt szintjén, hiszen tudható, hogy a rongálásban többen is részt vettek. A kár megtérítésében sem csak a három fiú vegyen részt, hanem mindenki, mégpedig a károkozás mértékével arányosan. Nem lenne méltányos, ha csak a három panaszolt vinné el a „balhét”.

Bodonyi Éva elmondta, hogy személy szerint nagyon nehezen érti és visel minden – közva-

gyon elleni – rongálást, illetve kiemelte a rongálás tudatosságát és a benne rejlő előre nem látható komoly veszélyhelyzet előidézését.

Egyik panaszolt anyukája szintén felhívta a figyelmet a több elkövetőre, akiknek kilétét az osztályok nyilvánvalóan ismerik.

Az eset után az egyik érintett osztályban folyt megbeszélés az esetről.

Az Iskolabíróság ezután visszavonult, és zárt ülésen meghozta az alábbi

Határozat-ot: Az Iskolabíróság a három bepanaszolt tanulóra fegyelmi vétség miatt

- figyelmeztetés fegyelmi büntetést szab ki,
- továbbá elrendeli, hogy a két osztály kerítésen módot arra, hogy egy feltáró beszélgetés során derülhessen fény a további elkövetőkre, és beszéljenek az ügy morális tanulságairól is. Ezt követően a károkozásban résztvevők az okozott kárnak megfelelő arányban fizessenek az eltört lombikok után. A befizetésről az osztályfőnökök az érintett szülőket tájékoztassák.
- A három panaszolt és az ügyben még érintett tanulók Veres Gáborral időpontot egyeztetve szabadidejük terhére vegyenek részt indokolt időtartamú labormunkán felnőtt felügyelet, irányítás mellett. Ennek lényege – túl a fizikai munkán – olyan gyakorlati ténykedés, amelynek során balesetvédelmi ismereteik, a veszélyes helyzetekre való rálátásuk szélesedik. A laborgyakorlat idejéről és teljesítéséről a szülők az osztályfőnököktől kapjanak tájékoztatást.
- A labormunka után a három panaszos Gáborral egyeztetve 1-1 témában készítsen kiselőadást egy olyan konkrét veszélyforrásról és annak megelőzési lehetőségeiről, amelyek tanulmányaikhoz kapcsolódnak.

A Bíróság a fentiek teljesítésére nem szabott konkrét határidőt, de az ügy súlyosságának, illetve aktualitásának megfelelően annak hamarosan, belátható időn belül kell megtörténnie.

A figyelmeztetés fegyelmi vétség hatálya a 2006/2007-es tanév vége.

Jelen határozat ellen 15 naptári napon belül felbuzni lehet az Iskolabíróság titkáránál.

Indoklás: A bíróság enyhítő körülményként vette figyelembe az alábbiakat:

- A három panaszolt Iskolabíróság előtti megbánó, együttműködő viselkedését, aminek többféle jelét is adták,
- két panaszolt önkéntes takarítását a tanári felszólítást követően, illetve bocsánatkérésüket,
- a harmadik panaszolt felajánlását a kár megtérítésére,
- a feljelentés óta újabb panasza Gábornak nem volt a három tanulóra,
- a panaszosok törekvése arra, hogy Gáborral a jó munkakapcsolat fennmaradjon, és ezért tenni is hajlandóak,
- feltehetően nem a veszélyteremtés szándékával cselekedtek, és bár tettük szándékos volt, nem mérték fel annak minden lehetséges következményét.

A bíróság súlyosbító körülményként értékelte, hogy a tanulók egy ilyen konkrét, nem mindennapos, komoly figyelmet, körütekintést, együttműködést igénylő tanórai helyzetben, mint a labormunka, annak szabálykereteivel tisztában voltak. Ezeket figyelmen kívül hagyták, a tanári utasításokat nem tartották be, ezzel – még ha nem is szántsándékkal tették és a lehetséges következményeket nem mérlegelték – magukra és társaikra nézve komoly veszélyhelyzetet idéztek elő, aminek beláthatatlan következményei lehettek volna.

A bíróság elítél minden szándékos károkozást. A bíróság reméli, hogy már maga a tárgyalás is kellő figyelemfelhívás volt, és szolgált tanulságokkal a panaszoltak számára, továbbá hogy a két osztálymegbeszélés során az ügy további érintettjei – ha eddig nem tették meg, akkor utólag – osztoznak társaik felelősségében és tettük következményeiben.

2007. január 23.

Egy GamMa osztályos tanuló becsületsértés ügye első fokon

Időpont: 2007. január 30.

Bírók: Mijátovics Krisztina (szülő), Csikós Tímea (KARMA, diák), Szabó László (tanár)

Résztvevők: panaszos szaktanár, panaszolt GamMa osztályos tanuló, a panaszolt szülei, osztályfőnökei, Gallai Zsófia és Majer Tibor és Bodonyi Éva, alkotástanár és munkacsoport-vezető, valamint érdeklődő diákok

Előzmények: A panaszoltat alkotástanára jelentette fel a következők miatt. Tanítványa 2007. január 16-án az alkotásóra előtti szünetben a tanteremből kihívta azzal, hogy szeretne neki mutatni valamit. A panaszolt a folyosón a nadrágját letolva a csupasz hátsóját a tanárnő felé mutatta több jelenlévő diák szeme láttára. A tanárnő – miután kifogásolta a panaszolt viselkedését – még aznap a bírósághoz fordult az ügy kivizsgálása érdekében.

Tárgyalás: A bíróság titkára először ismertette a panaszt. Panaszos a panasz kiegészítéseként elmondta, hogy a panaszolt cselekedetét ugyan elítéli, azt nem tartja civilizált viselkedésnek, de nem érezte személye felé irányulónak, inkább egy rosszul sikerült tréfának. A panaszolt az esetet követően négy szemközt bocsánatot kért tőle.

A bíróság ezután arra kérte a panaszoltat, hogy részletesen mesélje el a történeteket és az azt követő eseményeket.

Panaszolt elismerte a panaszban foglaltakat azzal a kiegészítéssel, hogy az eset nem a folyosón, hanem a tanteremben történt és két diáktársa jelenlétében. Cselekedetét társai buzdítására tette. Abban a pillanatban azt gondolta, hogy vicces lesz. Panaszolt bevallotta, hogy egy jó poénért képes a lelkét is eladni. A dolog nem előzmények nélküli, mert volt már hasonló eset testkultúraórán, amikor futás alatt hasonlóan cselekedett. Ilyenkor nem célzottan tanára felé tette, hanem osztálytársai szórakoztatására, a többiek sikerének örvendve. A testnevelő tanár ekkor figyelmeztette a panaszoltat.

Panaszolt tettére társai reakciói a „hú, de vicces, nevetséges” megjegyzések voltak.

A konkrét esetben csak az eset után kb. fél órával esett le a panaszoltnak, hogy mit is követett el, megijedt, hogy ügy lesz belőle. Másnap megkereste osztályfőnökét, Majer Tibort, hogy

a várható következményekről, eljárásról érdeklődjön. Tibor ekkor lehetőséget adott arra, hogy a panaszolt számoljon be szüleinek először a történetekről. Ez csak részben sikerült, mert úgy állította be a történeteket, hogy tanára csak véletlen szemtanúja volt az esetnek, és nem neki szánta tettét. Másnap a panaszolt édesanyja Gallai Zsófiával beszélt telefonon, és a panaszolt csak ezután mondta el otthon a teljes igazságot. Panaszolt a saját mentségére két körülményt nevezett meg. Az egyik, hogy nem ápol jó viszonyt tanárával, a másik, hogy tettét a társai buzdítására, nyomásuknak engedve cselekedte. Panaszolt édesanyja elmondta, hogy a szülők morálisan elítélik fiuk cselekedetét, ami számukra is nagy kérdőjel. Továbbá azt sem értik, hogy gyermekük miért nem állt elő rögtön az igaz történettel, hiszen kapcsolatuk őszintének mondható. Valószínűsíthető, hogy a panaszolt kerülni akarta a konfliktust. Úgy látják, hogy fiuk nagyon megbánta tettét, és az eset megviselte. Gyermekükben egyébként alapvetően erős morális tartás van.

Az édesapa azzal egészítette ki az elmondottakat, hogy az okok vélhetően a serdülőkori hormonális változásokra is visszavezethetők, de magyarázatként nem elfogadhatóak.

Panaszos úgy véli, hogy tanítványa nem akarta őt szándékosan megalázni, még ha a helyzet az is volt. Az eset óta a panaszolt átkerült egy másik csoportba. Egyébként a tanulónak megadatik, hogy alkotásból tanárt választhassanak, ezért sem érti a panaszoltat, hogy ha van is vele vélhető konfliktusa, akkor miért őt választotta. Panaszolt a bíróság előtt ismételt elnézést kért a tanárnőtől. Tanára ezt elfogadta, és továbbra is el tudja képzelni tanítványával ez együttműködést. Úgy gondolja, hogy az eset utáni fejlemények és már a tárgyalás is kellő tanulsággal és visszatartó erővel bírnak, és a panaszolt az eset óta és a bíróságon tanúsított viselkedése is a megbánásáról tanúskodik.

Az alkotás munkacsoport-vezetőt nagyon mélyen érintette és felháborította a példa nélküli eset. Arra kérte a bíróságot, hogy olyan megoldást találjon, ami kellő visszatartó erővel bír mind a panaszolt, mind pedig mások számára, hogy hasonló eset ne fordulhasson elő.

Az édesanya szerint az ügy egyik tanulsága, hogy az esetből tud-e fia tanulni.

Az Iskolabíróság ezután határozathozatalra visszavonult.

Határozat: A bíróság megállapította, hogy a panaszban foglaltak megfeleltek a valóságnak, azt a panaszos elismerte. Kiegészítéssel élt ugyan, de az a panasz lényegét nem érintette. Enyhítő körülményként vette figyelembe a bíróság a következőket:

- panaszolt személyes bocsánatkérését a tárgyalás előtt, majd azt megismételve a tárgyalás során,
- a vétkesnek a tárgyaláson mutatott őszinte, megbánó viselkedését, azt a magatartást, ami arról tanúskodott, hogy elgondolkodott saját viselkedéséről, és ami azt sugallja, hogy törekedni fog arra, hogy még csak hasonló eset se forduljon többet elő,
- az elmondottak alapján véleményezhető, hogy tette egy nem tudatosan végiggondolt, előre megtervezett, a következményét előre nem mérlegelő, nem rosszindulattól vezérelt cselekedet volt,
- van remény arra, hogy a panaszos és panaszolt közötti vélelmezhető konfliktus párbeszéddel feloldható legyen.

Súlyosbító körülményként vette figyelembe a bíróság, hogy

- a nem tudatos elkövetés ellenére is a cselekedet becsületsértő, a tanárnőt emberi méltóságában sértő és nőként is megalázó, kínos helyzetbe hozta,
- a panaszolttól az életkora és értelmi képességei alapján joggal várható el, hogy az iskolai szituációkat felismerje és a rájuk vonatkozó normákat betartsa, kellő önmérséklettel bírjon, a szélsőséges, normaszegő viselkedést kerülje.

A fentiek figyelembe vételével az Iskolabíróság a panaszolt tanulót eltanácsolás fegyelmi büntetéssel sújtja, de azt határozott időre felfüggeszti. Hatálya a politechnikumi tanulmányainak a végéig tart. Amennyiben addig bármilyen hasonló, személy ellen irányuló sértő, bántó, megalázó, az erkölcsi normákat átlépő cselekedettel bíróság elé kerül, akkor a jelen határozat priuszként vehető figyelembe.

A bíróság javasolja, hogy a panaszos és a csoportja között folyjék le egy tényfeltáró, konfliktuskezelő beszélgetés, aminek koordinálása az

osztályfőnökök és az alkotás munkacsoport-vezető feladata.

Indoklás: A bíróság azt mérlegelte, hogy olyan előremutató, pedagógiai alapon megalapozott határozatot hozzon, ami a panaszoltnak nemcsak a napi rutinszerű viselkedésének a szabályozását szolgálja, hanem egyfajta viselkedésmintának a megítélését, illetve az iskola viszonyának kifejezését a cselekedethez. Az ítélettel a bíróság azt fejezi ki és várja el a panaszolttól, hogy ne csak a korlátoktól és a szigorú büntetéstől való féltelme, hanem saját morális felfogása tartsa vissza őt és másokat az ilyen másokat megalázó cselekedettől. Mérlegelve a vétkes mellett és ellene szóló szempontokat, a bíróság nem élt a legsúlyosabb büntetéssel, mert a panaszolt személyiségfejlődése szempontjából, továbbá az ügy tanulságai és a közösségre gyakorolt építő jellegű hatását illetően a probléma megoldása ily módon több pozitív hatással biztat. A bíróság úgy látta, hogy ez a megoldás a panaszos és a panaszolt, illetve tanárai és szülei véleményével találkozhat.

Budapest, 2007. február 9.

Az Iskolabíróság nevében,
Szabó László tanárbíró

A határozat a Magyar Köztársaság Alkotmányába és törvényeibe nem ütközik.

Molnár Lajos, pedagógiai-vezető

SPORT PONTVERSENY 2006/2007. I. FÉLÉV

Pontot lehetett szerezni: túlélő-túra, Diák-Tanár mérkőzések, tollaslabda-házibajnokság

	Osztály	/fő
1.	Tanerő	33,98
2.	KARMA	16,21
3.	Poligon	13,63
4.	JaM	12,13
5.	Kabaré	11,28
6.	Nevenincs	7,31
7.	M&M's	4,92
8.	ALL-GO	3,95
9.	euFóriA	3,89
10.	e-Gyik	3,15
11.	Sz-Club	2,57
12.	MarcoPoli NEON	2,11
13.	GamMa	1,96
14.	ALfonZOO	1,88
15.	Non-stop	1,58
16.	TiBor	1,46
17.	Go-free	1,02
18.	(P)Olympos	0,62
19.	ADSL	0,23
20.	AzBest	0,00

	Név	Osztály	Pont
1.	Tőkés Péter	Tanerő	189,5
2.	Holod Patrik Gergő	Kabaré	134
3.	Györgyi -Ambró Kristóf	KARMA	130
4.	Horváth Viktor Richárd	Kabaré	120
5.	Györgyi-Ambró Gergely	JaM	118,5
6.	Balatoni Farkas Bence	Neve- nincs	114
	Bognár Szabolcs	KARMA	
	Karkó Zoltán	Tanerő	
	Sztripszky Márk	KARMA	
	Tóth Szabolcs	M&M's	

	Név	Osztály	Pont
1.	Benkő Margita	Tanerő	160
2.	Láng Andrea		148,5
3.	Vető Dóra	Poligon	128
4.	Király Réka		126
5.	Igaz Eszter Judit	Neve- nincs	32
6.	Gonda Erzsébet	Tanerő	22
	Halassy Gyöngyi Éva	Non-stop	
	Mihók Viktória	Tanerő	
7.	Gliba Viktória	GamMa	18
	Pálos Kata Júlia		

IRODALMI HÁZI VERSENY JANUÁRI MEGFEJTÉSEK

1. Az Ady-művek megjelenési sorrendje

A magyar ugaron (1905), Elbocsátó, szép üzenet (1912), Őrizem a szemed (1916), Emlékezés egy nyár-éjszakára (1917), Üdvözet a győzőnek (1918) (d, a, c, e, b)

2. Egy író öt műve a huszonötös listából

Weöres Sándor: A tündér, Aranyágon ül a sármány, Forgós-ropogós, Mély erdön ibolyavirág, Tavaszköszöntő

3. Öten franciák a 25 név közül

Aragon, Victor Hugo, Rimbaud, Saint-Exupéry, Verlaine

4. Az idézet József Attila: Harag című verséből való. A Pista (ön)megszólítást az magyarázza, hogy Öcsödön a nevelőapja így nevezte, mondván: Attila név nem létezik.

Búsulsz-e Pista?... A tépett esőben
szél vergődik, mint hálóban a hal...

Búsulsz-e, mondd? És játszol-e merően
az uccák lucskos csillámaival?

5. Világirodalom

1. Hans Fallada német író világhírű műve a Mi lesz veled emberke?
2. Selma Lagerlöf svéd író 1909-ben egy gyermekeknek szóló regényért Nobel-díjat kapott.
3. Tomasi di Lampedusa olasz regényíró leghíresebb regényéből, a Párducból Visconti rendezett filmet.
4. Bruno Traven életéről semmit sem lehet pontosan tudni, de műveit (pl. A halálhajót, Az akasztottak lázadását) az egész világ ismeri.
5. Csingiz Ajtmatov írta A versenyló halála és a Dzsamila szerelme című kisregényeket.
6. Boccacciót tekintik az irodalmi monográfia megteremtőjének Dante életéről szóló 1360 körül írt könyvével.
7. Chaucer angol költő írta a Canterbury meséket.
8. Gabriel García Márquez: Száz év magány című regényének főszereplői a Buendia család tagjai.
9. Offenbach híres operájához Barbier, a szövegíró E.T.A. Hoffmann több novelláját is felhasználta.
10. Elias Lönnrot állította össze a finnek nemzeti eposzát a Kalevalát.

6. Helyesírás

népi táncos, bérbe vevő, háromféle, ugrabugrál, rúdugróbajnok, Lánchíd, opera-előadás, emlősállat, műemlék jellegű épület, múlt századi

MEGFEJTŐK:

**ORAVECZ BORBÁLA (ALFONZOO),
POTYONDI TAMÁS (AZBEST) ÉS
REMÉNYI MÁRTON (E-GYIK)**

GRATULA

FEBRUÁRI forduló

BEADÁSI HATÁRIDŐ: 2007. MÁRCIUS 5.

1. Tedd megjelenési sorrendbe Radnóti Miklós alábbi műveit! (5 pont)

Razglednicák; Tétova óda; Mint a bika; Első ecloga; Járkálj csak, halálraitélt

2. A következő szonett-koszorú *Ruth versei* címen található a világhálón. Mely magyar költők stílusjegyei ismerhetők föl az egyes szonetteken? (14 pont)

(Könnyítésül a megidézett szerzők neve: Ady Endre, Arany János, Babits Mihály, Berzsenyi Dániel, Csokonai Vitéz Mihály, József Attila, Juhász Gyula, Kosztolányi Dezső, Petőfi Sándor, Pilinszky János, Radnóti Miklós, Tóth Árpád, Vajda János, Vörösmarty Mihály)

1.

Az agyperzselő nádfedeles álmok
eget kormozva végül földet érnek
Poéta úr, hej, jó nagyot kiáltott:
avagy az is bolond, ki erre téved.

S piktúrát izzad szép szentenciákhoz,
vagy kákasátorokba nimfanépet,
vagy russzót-jambust illesztget a bájos
estét növesztő tárgymegjelöléshez.

Őrizhetné a kollégium rendjét,
tudós lakó, hol illő csendbe kushad,
s imákban érik tisztos nincstelenné.

Szekerényszobáját nyitja napnyugatnak,
gyertyába bámul, s a búcsúköltemény
hattyúhörgése híg latyakba fullad.

2.

Hattyúhörgése híg latyakba fullad,
s végtelen cezúra szakítja szét
az ódákban döngő visszhangos múltat,
s a néma kert – egy levéltöredék

foszlánya lebben, és csak fáradt, fonnyadt,
félíg nyílt percek derítik ligetét,
az égzengés elégiákra sorvad,
és zúgó bogarak súgják: semmiség

hiúság csak, tündérszerencse kénye,
minek a zaj, ha a csend lesz kabátod,
minek a versek összezörgő vége,

babérkoszorú és Camoena-álmok,
miért hasít a meglepedésbe
a sártalány, az istenverte átok.

3.

A sártalány, az istenverte átok
örök körökből új körökbe térve
gurítja percünk Bábel templomához,
csavarja lelkünk Ixion-kerékbe,

nehogy testté váljon szélbe kiáltott
szózat, nehogy látsszon a holnap vége,
s amíg érnek napraforgó világok,
emberfejünkkel labdázik az égre.

S hogy mégse éljük kínjaink hiába,
ujjával, míg az időben lapozgat,
rést lebbent izzó firmamentumába,

hogy útjaink mutassa csillagoknak,
s torkunk pengetve véres eposzára
vénánkba mártja a kiszáradt tollat.

4.

Vénánkba mártja a kiszáradt tollat,
és csengő-bongó, negédes rímeink
tépkedve-húzva életünkről nyaggat,
hogy csontig sápadunk, ha belénk tekint.

Mert nem szakadtunk ketté, hogyha támadt
a szél, mert ágyba bújtunk, ha odakint
kutyák csaholtak, jég verte a házat,
és úgy lapultunk rongy életünkbe, mint

a félelem fülel bitangok ágyán
rettegve lesve fogyó gyertyalángok,
viaszremények lassú lobbanását,

s fülünk fogtuk, ha csörrentek a láncok,
s csörrent a kor égetve csuklónk táján,
és balladákra fűzve asszonáncot.

5.

És balladákra fűzve asszonáncot
lelkünk bogozza csendre hangolt ének,
szelíden bontja tetteink talányos
leplét, s titkolt vétkeink fekélyes,

sötét sebét tapintva gyógyulást hoz,
magunk elöl kerítve menedéket –
s futunk hozzá, mint beteg orvosához,
már minden sora sorsunkból idézet.

Örök zsidó mesél, s az ősi csöndbe
keringve gyűlnek múlt idéző holtak,
és kelnek árnyak sirva-énekelve,

a leskelő hold fényében zokognak;
s míg pásztortűzhöz gyűlünk dideregve,
jégversétől a lelkünk is felolvad.

6.

Jégversétől a lelkünk is felolvad,
mint a Mont Blanc kelő nap tüzére,
s vetnénk szerelmeinket, akik voltak,
azért a sohasem voltért cserébe.

S szorítanánk a százszor átkozottat,
nem éreznénk talán a szégyenét se,
sem gőgjét már a megcsalt áldozatnak,
mint sírba hullnánk bűnös életébe.

De nem fogunk ölében megpihenni
mogorva völgyeknek sem és csalános
erdő-magányban sem fogunk alunni,

koldusként térünk meg az életfához,
s ha hullunk egyszer, így fognak temetni
a szél nevette elkókadt virágok.

7.

A szél nevette elkókadt virágok,
hulló kövek örülnek létnyi percnak,
és sorsuk mérve rétek gizzgazához,
beteg áhítatban letérdepelnek.

sarat dagasztó álmos, szittya város
takarja fekete-piros szerelmek
didergő karját, s kába asztalához,
a mérsékelt csodákra gyülekeznek

álom-bakók és renyhe-lomha népek –
anekdotás, vidám halotti torba
s adomákba révül a bamba élet.

Már asztal alatt a tegnap, a holnap,
s hajnal felé, amikor összeérnek,
megtért próféták Istenhez hajolnak.

8.

Megtért próféták Istenhez hajolnak
feltört diók megnyílnak éles fényre –
mert így rendeltetett: ki él, maholnap
belátja ügyis, útja Ninivébe

sodorja így vagy úgy, mindegy az Úrnak.
Zsarolt követének nem mindegy mégse,
ahogy szeretné, megszólalni úgy, vagy
megnyitni száját utált szentbeszédre.

S ki ne unná a magyar pusztaságba
ordítani bős ígéket, hogy aztán
a félbolondok töviskoronája

alvadjon homlokára, mikor fogytán
a gége – itt kiáltott szó hiába –
láncolt hajók ringnak a Tisza partján.

9.

Láncolt hajók ringnak a Tisza partján,
mint őszi, impresszionista festmény:
megannyi roncs, élettelen maradvány,
tükörbe néz a realista estén.

Se víz, se hold ezüstje – eső szítál,
se szél, se szélvihar – csak úgy szemerkél,
kopogó utcák, kihalt Na-Conxypán,
napos vidékünk szürreális csendébe

ekképp mosódik kórtermek zugában,
mint őszi éggé szerelmeink szeme –
a túlsó part már telis-tele tájjal,

szelíden ringatózó öbleibe
bárkák merülnek elszakított lánccal,
és dzsinnek álma és hegyek deleje.

10.

És dzsinnek álma és hegyek deleje,
mágnes mesék megittasult hajója
mint csónakos virágú szép rekettye
a légre leng, s a lázas hegylakóra

csillagpléddel terül a hamvas este,
s halk, esti sugárkoszorúba fonva
horpadt völgyek zihálva és hörögve
enyésző karjuk nyújtják, s botladozva

kúsznának fölfelé a fázós ösvény
már holdba-ködbe vesző éterútján,
az éjbe kapaszkodó ormok csöndjén,

hol tejfehér a hó az ég hajlatán,
s egy fogyó hold szikkadt homlokán a fény
fehéren csillanó karcsú porcelán.

11.

Fehéren csillanó karcsú porcelán,
konyhában gőzölgő kávé illata,
fáradt hold pihen a csarnok oszlopán,
kamilla felhőben kisgyermek szoba,

s míg hajnal színezi alvók homlokát,
a felriadó álmatlan ablaka
szikrázó bálteremre nyílik, s tovább,
hol már az ősreggel dereng, hova

hiába mered a sárral dicsekvő
és bamba próféták vak csődülete,
hallgasd csak: koccanó poharak csengő

találkozása, titkok lehelete,
mint álmos ingaóra és merengő,
szelíden kattogó sínek éneke.

12.

Szelíden kattogó sínek éneke
skandálja penészes külvárosokban
a dörömbölő időt, és semmi se
lendül, csak mászik vagy elszáll a porral,

s azon tűnődik, miért is pont ide
s az értelmetlen miért után nyomban
a málló lélek elmereng hulljon-e,
vagy béküljön titkos akaratoddal,

a biztosan bizonytalanra várva
a mindentermő semmi bokra alján,
hol minden dolgok vége: úgyse, hátha,

hol minden semmi: mégis, s ahol talán
már készül csendet verselők halála
szálló homokban elfoszló eclogán.

13.

Szálló homokban elfoszló eclogán
egy asszonyarc és naptestű pásztorok
tépett emléke leng, míg a rácson át
zseblámpák irgalmatlan fénye csorog.

A megszakított film nem pereg tovább,
a szem kinéz, és végleg lehorgonyoz
a drótkerítés szűrt világainál,
s még egy utolsó szemlélődésbe fog

hogyminden apró részlet megmaradjon,
hogymég úgy hatoljon az Úr szeméibe,
ahogymég golyó fűródik át a tarkón,

és test zuhan nyöszörgők testeire –
ahogyan éjszakánk falába markol
ázott plakátok ikon tekintete.

14.

Ázott plakátok ikon tekintete
legördül és a deszkarésbe pottyán,
az utolsó nap törmelékeire,
hol alvó szegek jéghideg homokban

már készülődnek, hogy az ősi rendbe,
mint figyelő vadállat oly nyugodtan
megtérjenek a visszahívó jelre
az infra-éjben szeles csillagokkal.

És visszatérnek majd akkor éjszaka,
és minden úgy marad, mint a lehántott
testetlen idő beomlott udvara,

csorog alá, csorog az üres árok,
míg rímtelen gubbadásba omlanak
az agyperzselő, nádfedeles álmok.

3. Háy János: A Gézagyerek című novellájához (ld. a huszonkettedik oldala!) kapcsolódnak a következő kérdések. (10 pont)

- Hol, milyen megnevezett település közelében játszódik a történet?
- Mi épült Magyarországon az itt bányászott kőből?
- Mivel robbantják a követ a bányában?
- Hány éves Géza?
- Miben más ő, mint a többiek a faluban?
- Mivel tölti az idejét otthon Géza?
- Mennyi időt dolgozott a fejtőben?
- Mi volt a feladata ott?
- Kik a közvetlen munkatársai a munkahelyén?
- Mi hozott fordulatot Géza mindennapi munkájában?

4. j vagy ly? (6 pont)

- A kísértet bojong vagy bolyong?
- A szegénység sok családot sújt vagy súlyt?
- Ady muzáj vagy muszály Herkulesről írt?
- A bója vagy a bólya színét írja elő a versenyszabályzat?
- A gejzír vagy gelyzír tört ki?
- A nyavaja vagy a nyavalya törje ki?

5. Szólások (5 pont)

- Mikor mondjuk valakire, hogy *csak hálni jár belé a lélek*?
- Kire mondjuk, hogy *érti a csiziót*?
- Mikor mondjuk azt, hogy *malaca van* valakinek?
- Kire mondjuk, hogy *krokodilkönnyeket hullat*?
- Mikor mondjuk valakire, hogy *belébújít az ördög*?

Az

ELŐSZOBA GALÉRIJA

2007. február 14-től

Kenesei Zsófi képeit

És

Csata Hanna fotóit

mutatja be.

A Poli alkotói

A 2006/7-es tanév 2. negyedévében a következő diákok nyerték el a POLI ALKOTÓJA-díjat. Gratulálunk az elismeréshez mindenkinek, akit arra érdemesített a munkacsoport:

Ruhatervezés	
Hódosi Bence	NEON
Király Réka	Poligon
Németh Bálint	NEON
Pájer Domokos	Poligon
Szanyó Fruzsina	

Nemezélés	
Czaga Vivien	TiBor
Ferenczi Ágnes	
Várad Dorottya	

Agyagozás	
Drimál Bálint	Poligon
Gedeon Edit	
Kővágó Dömötör	NEON
Somogyi Zsuzsanna	
Szabó Eszter Laura	Poligon
Varga Boglárka	NEON
Vető Dóra	Poligon

Üveg- és üvegmatrica-festés	
Botka Lilla Luca	TiBor
Bukta Emese	
Krabót Zsófia	
Rikker Rebeka	ADSL
Rozgonyi Júlia	TiBor
Takács Dóra	ADSL
Zahár Fanni	

Linómetszés – rajz	
Árvay Gábor	ADSL
Baranyai Tamás	GamMa
Kelenffy András	NEON
Kiss Petra Sára	ADSL
Schuch Marcell	Non-stop

Mozaikkészítés	
Halassy Gyöngyi	Non-stop
Imre Diána	
Katona Viktória	
Nógrádi Ábel	

Bőrtárgy-készítés	
Csákány Dorottya	GamMa
Sáfrány-Kovalik Rozália	Non-stop

Fafaragás	
Fekete Dorottya	Poligon
Gál Tamás	Non-stop
Galambos Nikoletta	GamMa
Haász Samu	NEON
Hideg Dániel	TiBor
Kása Vince ádám	Non-stop
Kelenffy Eszter	ADSL
Lázár András	Tibor
Márton Alex	ADSL
Mezősi Milán	
Molnár Péter Miklós	TiBor
Muhi Fanni	ADSL
Paál Borbála	NEON
Pintér Kristóf	Non-stop
Pivarnyik Balázs	ADSL
Strausz Fruzsina	Poligon
Tóth Csaba	Non-stop
Ulbert Zsófia	NEON

Ugye senki nem felejtette el, hogy március 28-tól 30-ig tart a

13. TMT

**A pályázatok leadási határideje:
2007. március 19.**

**Részletesebb tájékoztató:
a múlt havi *Polygraf* ban.**

Részletek egy vándorszínész naplójából

1820. július 16.

„...Hatóság út után letáboroztunk ily módon Kolozsvár városában; nem sokkal szebb ez, mint az előző; már-már magam sem tudnék különbözetet tenni két falu avagy kisváros között, melyeken végigmenénk. Annyi azonban bizonyos, hogy egy helyütt se vala oly szép mező és rét, mint emez előzőn; szabadidőm jelentős részét gyakorta töltöttem eme zöld tengeren el-elmerengvén, vajon szert teszék-é tekintélyesebb hírnévre valaha is. Véleményem szerint, melyet sokak osztanak, alighanem; szerény méretű társulatunknak valószínűleg én vagyok a legmagasabban képzett és művelt tagja.

Kolozsvár csendes és békés helységnek látszik; az emberek hol csodálkozó, hol örömmel telt arccal tekintenek miránk. Szívbeli barátom, Markóczy Bálint meg is jegyezte, rég volt dolga ennyire béketűrő csendőrökkel; más helyeken rosszálló arccal, kutya morgásához hasonlatos beszéddel illetnek minket a rend őrei. Jómagam tévesnek ítélem ama feltevést, miszerint a színészember csak pernahajder csavargó lehet. Ezek a műveletlen fráterek eszerint még nem hallottak nagyhírű elődeinkről úgymint Kelemen László, avagy Katona József, a nemes drámaíró és egykoronvult nagy színész...

No de, hogy egyik szavamat a másikba ne öltsem, mondhatni nagy föltűnést keltett érkezésünk, gondolom én ezt ama ujjongó és harsogó, idős és ifjú sokaságból, melynek összegyűléséig csupán néhány percet kellett várunk; úgy tűnt énnekem, nem először látnak vándorszínészt, mivel lelkesedésük nem csudálkozásnak, mint inkább jól ismert örömmel tűnt...

...amint az kiderült, úgy terveztük, hogy három napot maradunk; már első napon tervbbe került Shakespeare Vilmos Rómeó

és Júliája, így némi készülődés után egy elhagyatott, gondos kezét rég látott ódon postaépület lett a darab színhelye. Igyekezettünk a darab még jóval alkony előtti elkezdésére irányult; ez be is következett, ámbar imigyen is pilácsot kellett gyűjtani, hogy ama közönség teljesebb fénypompában élvezhesse előadásunk varázsát. Jómagam Thybalt szerepét alakítottam, megjegyzem, kifogástalanul; a színpadot, melyre száz szem mered, mintha nekem teremté vala az Úristen...

...a reá következő napon számos méltó elismerést kaptunk a városka lakóitól, különösképpen asszonyaik köréből; egyikük azonban különösen megnyerte tetszésem. Ezt Ő is érezvén, pirultan süté le szemét, és hamar távozott. A délután folyamán, mely napsütötte és meleg volt, mint ama madár-csicsergéssel fűszerezett tavasz, még meg fogom keresni, fogadom most meg ünnepelesen...

...Ah, fájdalom! Vajh, miért kell ennyi kint és fájdalmat viselnie a színész embernek; ahogy közeledék feléje, Ő elfordult énelőlem, mintha tán megsértém én Őt bármivel is... Szomorúan rovom e sorokat, mert a mélabúhoz hasonlatos érzések kerülgetnek engem... Tán jobban is tenném, ha felkeresném hű cimborámat, Markóczyt, háthogyha ő feledtethetné velem szívfájdalmamat.

Ami az estét illeti, vendéglátóink lakomával kedveskednek minékünk, amelyre minden kétséget kizáróan nem áll szándékomban elmenni; inkább keresem fel ama holdvilág csöndes fényét, minthogy zshivaj közepette mulatozzak holmi sehonnai parasztok között...

...nagy a valószínűsége annak, hogy utolsó soraimat írom e helyen; szívem hölgye azóta sem mutatkozott; tán előkelőség, úrhölgyi méltóság lenne egy ilyen helyen? Ezt én már nem tudhatom meg, mivelhogy

a holnapi napon hajnalhasadtakor továbbhaladunk; mert hiába, ez a vándorszínész sorsa; ha ah, szerelmet is esküszik a hölgynek, akiért szíve repes, nem maradhat választottja oldalán, hacsak nem mond le vándorszínészi sorsáról...

(részlet vége)

Székács Tamás – Nevenincs

Részlet egy vándorszínésznő naplójából

43. bejegyzés

„Ma Szent István havának első vasárnapján, midőn épp Debrecen városában állomásoztunk, alkalmam nyílt megismerni társulatunk új tagját, egy bizonyos Veresfalvy Jolán kisasszonyt. E drága teremtetést első pillantásra a szívembe zártam. Beszélgetésünk során úgy láttam, igencsak úrrá lett rajta a zavarodottság, hiszen mind tehetségben, mind színházi ismeretekben messze alul maradt. Amolyan elszegényedett vidéki kisasszonyka a szentem, kinek előnyösnek mondható külseje (leszámítva talán fitos orrát és a csipejét, mert az igen vastag) segítette abban, hogy bekerüljön a társulatba. De azt is megfigyeltem, hogy a tisztelt Katona művész úr szeme igen-igen megpihen a kisasszonyka duzzadt ajkán és gömbölyded vállain. Remélhetőleg a főt említett urat nem fogják döntően befolyásolni eme csekélységek alkotói és rendezői munkálkodásaiban, hiszen ezen adottságok akármely parasztlánykán föllelhetők, de a tehetség manapság igazi kincs...”

71. bejegyzés

"Hosszas és kimerítő vívódások után sikerült végre döntést hoznom. Ma a mélyen tisztelt Szapoly Dániel nemes úr újból ellátogatott szerény pesti hajlékomba (óh, mily szerencse, hogy a társulat most végre Pestre, a szülővárosomba érkezett!), hogy elismerését fejezze ki a „Jeruzsálem pusztulása” című darabban nyújtott szereplésemért. A nemes úr talpig férfi, a csodálatos bókokon kívül egy csokor virággal is megörvendezettett, valamint mély pirulással leszögezte: szándékai komolyak és nemesek. Ah, mily ember! Kedves Mátyásom, zsenge korom nagy szerelme, igaz külsőd tán előnyösebbnek mondható, és természeted is tüzesebb, mint a nemes úré, de mondd, Mátyás, hát nem aluszik-e ki a tűz előbb-utóbb és marad-e más a helyében, mint nyomor és szenvedés?! Döntöttem. Alig egy hét múlva mint büszke ara, kinek többet nincs köze a színház zavaros világához, leköltözöm Szapoly nemes úr torbágyi birtokára, hol majd szerény személyemmel édesítem öreg napjait...”

Waliczky Annamária – Nevenincs

Háy János: A Gézagyerek

A követ kell nézni – mondta a művezető az asszonynak a bolt előtt, hogy arra a Géza éppen jó lenne. Menjen másnap a fejtőbe, ott elrendeznek mindent, megmutatják neki a helyet meg a munkát. Az asszony alig hitte, vissza is kérdezett, hogy biztosan a Gézáról van-e szó, és tényleg holnap kell-e. Hát persze – bólogatott a művezető. Végre állást kap a gyerek – gondolta az asszony a boltból hazafele –, nem ül egész nap a konyhában a sparhelt mellett, olyan lesz, mintha nem is volna hibás, mert így hívták az ilyeneket: hibás. A Géza hibás – mondták a faluban, nyersen, kicsit vádolva is ezért a Gézát. Mintha okozója lett volna saját nyomorúságának, mindannak a sok-sok hibának, ami a testbe és a fejbe volt belevarrva. Hibás a hibái miatt – gondolták a faluban a parasztok, holott a Géza erről semmit sem tehetett, inkább az Úr képébe kellett volna vágni: hibás – de erre gyávák voltak a parasztok, rettegtek a büntetést. Csak az asszony gondolta, mikor a templomban kulcsra tette a kezét, hogy mit képzelsz ez az Isten, miért veri őt ezzel a beteg gyerekekkel. Keresztet vetett hirtelen, mert azt mondta, gazember, rá az Istenre, hogy gazember. Belül sokszor marta, hogy nem elég ez a beteg fiú, még a lelkiismerete is fúrja a vádaskodás miatt. Ő mindent megtett – gondolta –, biztos ő is rontott valamit – gondolták a parasztok. Hordta a hasában kilenc hónapig – amikor a hasában hordta, akkor rontott valamit – gondolták a parasztok –, melengette – gondolta az asszony –, de az Isten az nem figyel rá, hogy hibátlan szülessen, olyannak, mint mások.

Most mehet a fejtőbe. Átszaladt a szomszédba és mondta a hírt: dolgozni fog a Géza a fejtőben, úgy, mint mindenki, mint a rendes emberek. A szeme csillogott, akár egy bura nélkül hagyott villanykörte, mert valami súlyt tekertek ki a szívéből és ezt nem tudta rejtegetni. A szomszédban meg

örültek, úgy csináltak: Ez aztán jól összejött most a Gézának – mondták.

– Jó lesz az a Gézagyereknek – mondta a szomszéd férfi, arcára diadal maszatolódott: a Géza nem az ő gyereke – ezt írta ki diadalmasan az arcából. A szomszédok sorsát évek óta észrevétlen rángatta ki az esendőségéből a Gézagyerek nyomorultsága, pontosan tizenhat éve, mikor a Géza két éves lett és eldőlt: nem lesz rendes, a Géza hibás lesz. De az asszony olyan mélyen volt sújtva sorsától, hogy ebből évről év hiába: semmit nem látott.

Reggel, még sötét volt, mikor indult, döcögő léptekkel végig a Dózsa utcán, a kutyák veszett vonyításba kezdtek, majd kilöktek a kerítéseket, rá az utcakőre, ez nekik szokatlan volt, ezt a járást ilyen hajnali időben még nem ismerték, dobbant a talp, s ahogy a test helyezte innen oda, onnan ide a súlyokat, a válltáska is lendült, nekivágódott a hasnak aztán eltávolodott a levegőben, majd megint visszaütődött, egy hanyagul megpakolt teherkocsi, olyan volt a Géza, mint amikor a kövér Marisék költöztek. A busznál már ott állt a Herda Lajos meg a Banda Pista, toporogtak, hideg tavaszi reggel volt, várták az indulást, meg hogy a pálinka végigjárja az ereket, facsarjon egyet a gyomorban, aztán átbizsergesse a kezeket meg a lábakat, végül a fejben hatástalanítsa a keserűséget, amit a tegnapi ivásból cipeltek át a mába.

– Na mi van, Géza – vágták a Gézát vállon, ahogy odaérkezett, a Gézagyerek meg nevetett, nyálas lett a vastag szájszél, s a fogak között elővillant a húsos nyelv, mintha visszahajlott volna, olyan vastag volt.

– Dolgozni, dolgozni – mondta bele a Herda meg a Banda képébe és nevetett –, dolgozni.

A bánya a szomszéd falu határában volt. A fejtéstől szalag cipelte a tört követ, s vagy kétszáz méterrel arrébb csillékbe töltötte,

ezek a csillék hordták az anyagot a vasútállomásra, s ott aztán vagonokba pakolták, hogy a szobi kő elkerüljön az ország minden szegletébe.

– Mindenütt használják ezt a követ – büszkélkedtek a munkások. – Ebből építettek az em hetest is – mondta az egyik.

– Meg a metrót is – mondta a másik.

– A metrót is? – kérdezett vissza csodálkozva az előző.

– Azt hát, a metrót is – erősködött a másik –, szóval azt is. Nem hiszed?

– Mért ne hinném, ha azt is, hát azt is – hangzott a válasz.

– Mert ha nem hiszed, érted – így az előbbi és már grabancon ragadta társát –, ha mondd azt nekem, hogy hazudok.

– Én nem mondtam, csak kérdeztem, hogy azt is-e.

– De hogy kérdezted? Volt benne valami olyan, hogy én hazudok.

– Nem, én tényleg nem.

– Azér’, mert azt nagyon nem szeretem, ha valaki anyázik.

– De én nem anyázok!

– Már megint nem értelek, már megint azt mondd, hogy én hazudok...

Így dicsérték a fejtőt esténként a kocsmában, mikor megkövesedett tenyérrel töltötték magukba a söröket.

A Gézának a szalag fölött, olyan másfél méter magasan volt egy vasállványon szék, olyan, mint egy traktorülés, fekete műbőr, meghasadt oldalából előtüremkedett a homoksárga szivacs. Ezen kellett neki ülnie és figyelnie, nem keveredik-e fa vagy föld a kövek közé.

– Érted, Géza – mondta a művezető –, ha valami van, akkor eztet – mutatott a pirosra –, eztet kell megnyomni. A zölddel meg újra tudod indítani.

A Géza arcára dombocskákat épített a büszkeség, hogy van most neki ez a hely fönt, fölötté a szalagnak, meg még a gombok is.

– Nagyon komoly munka – mondta este az asszonynak, aztán az asszony a szom-

szédban, hogy ő rendelkezik fölötté, mikor menjen, mikor meg álljon a szalag.

A Géza ment minden reggel, aztán délután haza, onnét meg vissza a kocsmába, hogy meghallgassa a Banda Pistát meg a Herda Lajost, akik munka után nem haza mentek, hanem mindjárt a kocsmába, mert nekik nem volt otthon senki anyjuk, csak az asszony, aki már rég nem vetekedett a sörrel sem, meg a borral sem, mert ebben is, abban is évekkel ezelőtt alul maradt. Néha háltak csak velük, egy hónapban egyszer mondjuk, de másnap arra sem emlékeztek. Egyáltalán nem tudták, hogy saját házasságukban még van-e valami olyan dolog, amiről a kocsmában örökösen beszéltek. Mikor már a gambájuk nekiesett az asztalnak, akkor mondták: pina. A Vizike, ahogy ezt meghalotta, odaingott és egy kisfröccsért hagyta, hogy a köves tenyerek bemarkoljanak a zsíros otthonka alá.

– Te Géza – mondták a Gézának –, mi lenne, ha befizetnénk a Vizikéhez.

A Géza zavartan nevetett, hogy ő nem tudja, mit kell csinálni.

– Majd megmutatja az asszony!

De a Géza rettegve tiltakozott, hogy ő nem tudja, meg benne nincsen ilyen, amitől neki kellene, az orvos se engedi és gyógyszer is szed.

– Mi van, Géza – mondta a Herda Lajos –, hát a pöcsöd nem kövesedett meg a sok kőnézéstől, miből vagy te, fából – váltott anyagot –, hogy nem akarsz csinálni semmit...

A Gézának nevetett az arca, mintha nem is volna más belső részekkel kapcsolatban, úgy vonódott ide meg oda. Minden este ez volt ott a kocsmában, a Géza nem bántódott meg soha, meleg otthonnak érezte a kocsmai társaságot, a Herda Lajost meg a Banda Pistát, ahol szeretik őt.

– Megvolt-e éjjel a Vizike? – kérdezte a Lajos reggel, még a busznál, aztán a Bandával együtt röhögtek, a Géza mit össze finto-rog, az egész arca facsarog, vastag nyelve nyálcsomót lök ki a szája szélére. Így mentek röhögve. Géza fél hétkor beült a székbe és nézett, mint egy felügyelő, még evés közben is csak nézett. Harapott a kenyérből, aztán a kolbászból egy darabot, és a szemét jártatta a köveken, a szalag rázkódott, mint a kaleidoszkóp, állandóan megváltozott a kövek helyzete, persze ez nem volt színes, ez szürke volt. Szürke kövek a fekete szalagon. Olyan volt már a Géza is ott a székben, mint egy kődarab, egy nagyobb kő, amit a fejtők véletlenül otthagytak, nem robbantottak be, mintegy emlékül az utókornak.

Már egy év is eltelt, végigülte a Géza a nyarat és a telet, de a szalagot egyszer se kellett leállítania, soha nem volt egyetlen fadarab se a kövek között. Semmi nem történt. Az asszony a szomszédban többet nem emlegette a Géza munkáját, hozzászoktak, hogy van. Csak a Gézát bántotta valami, hogy olyan az a feladat, mintha nem is volna feladat. Nézni a köveket. Arra gondolt, ha nem nézte volna egész éven át senki, a kövek akkor is odajutottak volna a csillébe, aztán a pályaudvarra, meg a vagonba és végül mondjuk a metróhoz, vagy az em heteshez. Én nézem – gondolkodott, vastag nyelvvel kipuffasztotta a szája szélét –, de nem attól mennek oda, hogy én nézem, és nem attól történik valami, hogy én nézem. Én hiába nézem – mondta most már a Banda Pistának –, attól még nem történik semmi. Mire a Banda Pista azt mondta: De ha egyszer történik, akkor életet is menthetsz. Mondjuk az egyik munkás megsebesül, például.

– Olyan vagy, mint egy Isten – vágta vállon Herda Lajos, aztán elkezdte magyarázni, hogy van a kő lent a szalagon, ahogyan az emberek vannak a földön, és ül ott fölötte a Géza, ahogyan az Isten ül az égben, hogy tulajdonképpen ő, a Géza ott a kövek istene.

Hiába magyarázott a Banda is, meg a Herda is, semmi nem győzte meg a Gézát. A kövek istene napról napra rosszabb kedvvel gubbasztott a fekete szalag fölött másfél méterre a vasemelvényen.

A dolgot tulajdonképpen a Banda Lajos találta ki, de a véletlen is közrejátszott. Egyik nap a robbantáskor hatalmas kóbor kutya került a kőkupacok alá. Mondta a Banda, hogy most itt van a Géza föladata, s mintha már régen alaposan átbeszélték volna, előboncolták a kutyatemetet a kőrakás alól, megnyúzták és véres darabjait ráhányták a szalagra. Kiabálni kezdett akkor a Banda, hogy jaj, Herda Lajos, jaj édes komám, mi lett veled, mi lett belőled?!

Amikor a hang, éppen akkor érkeztek a véres kövek, meg a húsdarabok a Géza elé, és a kövek istenén végigszántott a rettenet. Láta a Herda Lajos darabjait maga előtt. Az egész ember szét volt szerelve apró részekre, olyan kicsikre, amit még az Isten se tud összerakni, ha jön a föltámadás. Nem lesz anynyi idő, hogy ebből a cafatolt halomból, akár egy játékos angyal embert szerkesszen. A Géza ujja, mintha görcs rántotta volna, megnyomta akkor a piros gombot, egy évre rá, hogy a gombok mellé ült, először. A gépezet leállt, a Banda Pista meg rohant veszékelve, hogy jaj, Lajos, mért veled és mi lett belőled, jaj hogy mondom ezt el a Mariskának. Összeszaladt mindenki, Géza állt ott az emelvényen rendesen kővé válva a réműlettől. A művezető megmarkolta a vállát: Menj most haza, fiam, nem kell kivárod a műszak végét, pihenj egy napot.

A Géza állt ott mozdulatlan a Banda Pista kiabálásában, a Herda Lajos darabjai előtt, a száján remegett a nyálhab: Nem én – mondta –, én megállítottam mingyárt...

– Nem te – mondta a művezető –, te rendszeren végezted a dolgot, na menj haza.

– Hogy lett így darabolva – mondta dadogva Géza –, mint vágáskor a disznó, úgy széjjel... – és elindult kőnehéz léptekkel haza, ahogy tanácsolták.

Otthon az asszony csodálkozott, hogy ennyire hamar jött haza a gyerek. Milyen korán jött ma – gondolta. Korán jöttél – mondta a Gézagyereknek. A Géza meg rémült hangon mondani kezdte, hogy a Herda Lajost a robbanás – gondolom az – mondta – miszlikbe tépte, mintha nem is a kőbe dugták volna az ekrazitot, hanem egyenesen a Lajosnak a hasába, úgy szétvágta. Az asszony nem szólt, csak rémüldözött, akár a Géza, úgy, aztán a Géza ledőlt a sezlontra – mondta az asszony is neki, hogy aludjon pár órát, aludja ki az ijedtséget –, és néhány órát aludt, a rémület taszította ebbe a pihenőbe.

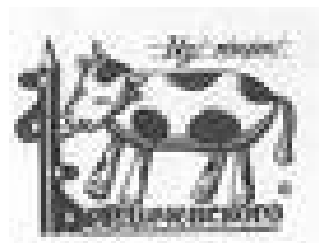
Álmok járták át a pihenését, véres cafatok úsztak a megfáradt agy térségeiben, aztán a Lajos feltűnt egészben is, de csak fényképen, egy régi fényképen, meg az asszony, a Lajos felesége, aki most hallja meg a hírt és a szívéhez nyúl a fájdalomtól, meg felsikolt és zokog, nem emlékszik már erre a gazemberre, aki az ura volt, csak arra, akit régen szeretett, arra a kettő vagy három évre, amikor mindenben együtt voltak, s a közte lévő

tizenöt, mintha nem is lett volna. Azt a Herda Lajost siratta, aki tizenöt éve meghalt, s erről, aki most cafatolódtott össze, nem is gondolt.

Zsíros izzadságban ébredt, a tarkóján összeragacsolódott a haj és a háta teljesen áthűlt a vizességtől. Az asszony kint volt, a disznókat etette, mikor a Géza elindult az utcaajtó felé. Láta, hogy megy kifelé: Minek mész el? – kiáltott. De a Géza nem válaszolt, lomha nagy teste kifordult az utcára.

A gyerek meg azt hitte – mondta a Herda Lajos a kocsmában –, hogy én vagyok – és röhögött, mikor kinyílt az ajtó és belépett a gyerek, a Gézagyerek, és ott volt szemben a darabolt emberrel, aki rendszeren beszélt és úgy volt éppen, mint máskor. A Géza nem tudott mondani semmit, nézte az embert egészben, hogy ott van most egészben. A fejében minden kuszán körözött, kövek meg cafatok és az egész ember. Állt fél percig talán, a kocsmában mindenki őt bámulta, ahogyan ő most a Lajost bámulta, aztán hirtelen visszalépett, mintha megrémült volna attól, hogy kilép a valóságból, mindabból, ami neki igazából van, és bejut egy olyan világba, ami nincsen. Az ajtóból visszahőkölt, el az egészlajostól vissza a darabolthoz. Nem hallotta a nevetést a kocsmából, ment haza és leült a sparhelt mellé, a konyhában, szótlán ült ott és nézte a fekete-szürke kockás konyhakövet, hol a feketén úsztak a szürkék, hol a szürkéken a feketék, neki ott kő kövön maradt a konyhában.

Így utazik azóta a Gézagyerek körül a konyhakő mindennap. Néha az asszony is, ráhajít egy hasáb fát a halkuló tűzre és leül szemben a gyerekkel, és nézi, ahogyan a Géza nézi a követ, az egymáson rázkódó kockákat.

PÁLYÁZAT

Csontváry nyomában

Nemzetközi képzőművészeti és irodalmi pályázat 10-18 éves diákoknak

A pályázat címe: Csontváry nyomában

A pályázat kiírói: Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola, Nagykanizsa

Városmajori Gimnázium, Budapest

Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

A pályázat célja: A tanulók kerüljenek közelebb Csontváry Kosztka Tivadar festői munkásságához, ismerjék meg részletesebben a 20. századi magyar képzőművészet egyik legjelentősebb életművét és alkotóját. Csontváry beutazta Európát, megfordult Egyiptomban és a Szentföldön, hogy művészi céljait megvalósítsa, s hogy új művészi igazságokat fogalmazzon meg. 1907-ben Párizsban mutatta be legnagyobb szerűbb alkotásait, s váltotta ki a nemzetközi kritika csodálatát.

Ennek a párizsi kiállításnak századik évfordulója alkalmából szeretnénk, ha pályázóink is megfogalmaznák a Csontváry alkotásaival való találkozásuk élményét.

A pályázat egyúttal a 2007-ben 50 éves Magyar Nemzeti Galéria ünnepi programjainak is része.

Pályázati tudnivalók:

- A pályázaton részt vehetnek
 - I. korcsoport: 5- 6. évfolyam,
 - II. korcsoport: 7- 8. évfolyam,
 - III. korcsoport: 9- 10. évfolyam,
 - IV. korcsoport: 11-12. évfolyam.
- Egy tanuló legfeljebb 2 pályaművet nyújthat be.
- Képzőművészeti pályaművek: A képzőművészeti pályaművek max. A/3-as méretben, tetszőleges technikával készülhetnek. Ihletőjük éppúgy lehetnek Csontváry Kosztka Tivadar képei, Csontváry írásai, más művészeti ágaknak a Csontváryról szóló alkotásai.
- Irodalmi pályaművek: Az irodalmi pályaművek éppúgy lehetnek szépirodalmi alkotások (versek, elbeszélések), mint tanulmányok, értekezések. A műveket beadhatják nyomtatott formában (A/4-es méretű papíron – maximum 12 oldal terjedelemben), vagy elektronikus úton a pályázatot kiírók e-mail címére küldve. Az irodalmi pályaműveket magyar nyelven kérjük megfogalmazni.

Témajavaslatok az irodalmi pályaművekkel pályázók részére.

- ✓ Mi a különbség a festmény reprodukción való szemlézése és az eredeti alkotással való találkozás élménye között? Általában is és Csontváry képeinek esetében is.
- ✓ Milyen élmény múzeumban találkozni Csontváry alkotásaival?
- ✓ Mi a véleménye a pályázónak a Csontváry-képek múzeumi bemutatásáról?
- ✓ A Csontváryról szóló könyvek (tetszőlegesen kiválasztott albumok, szakkönyvek, stb.) egyéni szempontú értékelése.
- ✓ A Csontváryról szóló filmek tetszőleges szempontok szerinti értékelése
- ✓ Képelemzések – Csontváry bármely alkotásáról.

- ✓ Csontváry írásairól szóló elemzések
 - ✓ Mi lehetett az előzménye a festményen látható jelenetnek (Egy tetszőleges kép címe megadva)
 - ✓ Elbeszélés vagy mese alkotása
 - ✓ A kép továbbgondolása – Képvers, novella, vagy napló készítése
 - ✓ A kép kapcsolata a XXI. századdal (pl. A mostari híd) – értekezés
 - ✓ A magányosság kifejezése a többi művészeti ágban és kapcsolata Csontváry művével (A magányos cédrus) – értekezés
 - ✓ Szonett írása egy képhez (petrarcai vagy shakespeare-i formában)
 - ✓ Haiku vagy haikuk írása egy képhez
 - ✓ Vers Balassi-strófában
 - ✓ Bibliai témák a festőnél és irodalmi párhuzamok – esszé
 - ✓ A kép leírása egy disztichonban
- **A pályaművekhez mellékelni kell:**
 - ✓ a pályamű címét,
 - ✓ a pályázó nevét, születési idejét, elérhetőségét,
 - ✓ a pályamű elkészítését segítő nevelő nevét, elérhetőségét
 - **A pályázatokat a következő címre kérjük beküldeni:** Magyar Nemzeti Galéria, Marketing és Közönségkapcsolati Osztály, Budapest, 1250. Pf. 31.
 - **A pályázatok beküldési határideje: 2007. március 15.**
Kérjük a borítékra ráírni a pályázat címét!
 - **Elbírálás:** A pályaműveket korcsoportoknak megfelelően, szakemberekből álló zsűri bírálja el. Az elbírálás határideje 2007. május 1.
 - **Díjazás:** A képzőművészeti és irodalmi pályaműveket külön-külön négy korcsoportban értékelik. Értékes tárgyjutalmak, könyvjutalmak, ingyenes múzeumlátogatás és tárlatvezetés.
 - **Eredmények közzététele:** A kiírók honlapján 2007. május 1. után. (Az ünnepélyes díjkiosztásról levélben értesítjük a díjazottakat.)
 - A legjobb pályaműveket a Magyar Nemzeti Galéria kamara-kiállításon mutatja be 2007 júniusában és Nagykanizsán 2007 szeptemberében állítjuk ki.

A pályázattal kapcsolatos további információk (a Csontváryról szóló irodalom teljes jegyzéke, a magyar múzeumokban található Csontváry alkotások jegyzéke, versek, Dezső Ferenc versei, képek, életrajzi adatok stb.) a kiíró iskolák honlapjain található, vagy a 93-313-026-os telefonszámon ill. a korosi.isk@chello.hu e-mail címen kérhetők.

AZ ILLUSZTRÁCIÓKAT AZ INTERNETEN TALÁLTAM „EX LIBRIS”-KERESÉS KÖZBEN.

A SZERK.

A tartalomból

Az Iskolatanácson történt.....	2
IB-határozatok.....	5
Sport: pontverseny-eredmények	12
Irodalmi házi verseny.....	14
Poli-alkotók.....	18
TMT felhívás.....	19
Székács Tamás mint vándorszínész.....	20
Waliczky Annamari vall.....	21
Háy János: A Gézagyerek.....	22
Csontváry-pályázat.....	26
Aranyköpések.....	28

Aranyköpések

- Freudikum (Freud nevéből – a freudizmus helyett)
- Expresszionizmus: a latin espresso szóból származik (?)
- Dalí Vénuszának kevésbé vannak végtagjai.
- Bach utolsó művét halála közben írta.
- Könnyebben megtaláljuk azokat a dolgokat, amik vannak, mint azokat, amik nincsenek.

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Felelős kiadó: Molnár Lajos

Felelős és tördelő szerkesztő: Jakab Judit

Postacím: 1096 Budapest, Vendel utca 3.

e-mail: jjudit@poli.hu, internet: www.poli.hu, helyi hálózat: P:\poligraf

Készül a Közgazdasági Politechnikum sokszorosító műhelyében